ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΕΟΝ ΜΠΕΡΤΩ

Ο ΓΛΑΡΟΣ

Ὁ Λουδοβίκος Γκραντὲν ἦταν αὐτὸς στὸ ἀτμόπλοιο «Ναύαρχος Κουρμπέ».

Ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα τώρα τὸ πλοῖο ἦταν ἀραγμένο στὴν προκυμαία τῆς Χάβρης. Ὁ Λουδοβίκος ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος γι' αὐτό, γιατὶ στὴν πόλι αὐτὴ ἔμενε ἡ ἀραβωνιαστικιά του, ἡ Μαρία.

Ἕνα πρωΐ, ὁ Λουδοβίκος περπατοῦσε στὴν προκυμαία. Πήγαινε ἀργὰ-ἀργὰ κοιτάζοντας τὰ παλιὰ ἰδιόρρυθμα σπίτια, τὰ χτισμένα μὲ σκαλιστὸ γρανίτη καὶ τὶς ὄμορφες κυρίες ποὺ ἦσαν γυμνὲς μὲ ἀνοιχτόχρωμα φορέματα καὶ κρατοῦσαν κόκκινες ὀμπρέλλες, ὁμοιες μὲ μεγάλες παπαροῦνες. Μὰ ὅσο ὄμορφες καὶ χαριτωμένες κι' ἂν ἦσαν αὐτὲς ἡ κυρίες, καμμιὰ δὲν ἦταν τόσον ὡραία ὅπως ἡ Μαρία, ἡ ἀραβωνιαστικιὰ τοῦ Λουδοβίκου...

Τί ὄμορφη ποὺ ἦταν ἀλήθεια καὶ τί σεμνή! Ἦταν ὁλόξανθη καὶ ἀγνὴ σὰν ἄγγελος. Κ' ὁ Λουδοβίκος ἦταν εὐτυχισμένος ὅταν συλλογιζόταν πὼς ἕνα τόσο ἰδανικὸ καὶ ἀξιολάτρευτο πλάσμα ἀντιστοχινόταν στὴν ἀγάτη του, καὶ σὲ λίγους μῆνες θὰ γενόταν ἡ πιστὴ σύντροφος τῆς ζωῆς του!

Ἡ μέρα ἦταν ὄμορφη, καλοκαιρινή. Ὁ ἥλιος ἔλαμπε, χωρὶς καὶ νὰ εἶναι ἀκόμα πολὺ φλογερός. Ὁ Λουδοβίκος συλλογίστηκε ἔξαφνα πὼς θὰ ἦταν καλὸ ἂν ἀγόραζε μιὰ κόκκινη ὀμπρέλλα, σὰν αὐτὲς ποὺ κρατοῦσαν οἱ κυρίες τῆς Χάβρης, γιὰ τὴν ἀγαπημένη του.

Μὲ ἐνὸ ἔκανε τὴ σκέψη αὐτή, εἶδε μπροστά του ἕνα παιδὶ ντυμένο μὲ κουρέλια, τὸ ὁποῖο κρατοῦσε δεμένο μ' ἕνα μακρὺ σπάγγο, ἕνα μεγάλο καὶ ὡραιότατο γλάρο. Τὸ πουλὶ αὐτὸ τῆς θάλασσας σιγηλισμένο νὰ πλανᾶται ἐλεύθερο ἐπάνω ἀπὸ τὰ πελάγη, φαινόταν νὰ ὑποφέρη πολύ, ἔστω σκλαβωμένο ὅπως ἦταν τώρα.

— Τρία φράγκα τὸ πουλῶ αὐτὸ τὸ πουλί, εἶπε τὸ παιδὶ στὸν Λουδοβίκο. Τὸ θέλετε;

Ὁ Λουδοβίκος ἔδωκεν ἀμέσως τὰ τρία φράγκα καὶ πῆρε τὸ γλάρο. Ἡ πρώτη του σκέψη ἦταν κατόπιν νὰ ξαναδώση τὴν ἐλευθερία στὸ σκλαβωμένο πουλί. Μὰ τὸ δυστυχισμένο μόλις μποροῦσε ν' ἀνοίξη τὰ φτερά του. Ἦσαν πληγωμένα ἢ μουδιασμένα; Ποιὸς ξέρει... Θὰ τὸ περιποιόταν λοιπὸν ὁ Λουδοβίκος, θὰ τὸ ἔκανε καλὰ πρῶτα. Ἕνας γλάρος δὲν εἶνε ἕνα ὁποιοδήποτε πουλὶ γιὰ ἕνα ναυτικό. Εἶνε σχεδὸν ἕνας συνάδελφος.

Ἔτρεξε λοιπὸν γρήγορα-γρήγορα ὁ Λουδοβίκος καὶ πῆγε στὸ σπίτι τῆς ἀραβωνιαστικιᾶς του.

Μόλις ἡ Μαρία εἶδε τὸν γλάρο, τὸν πῆρε στὰ χέρια της καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸν συνεφέρη, τρίβοντας ἁπαλὰ τὸ σῶμα του καὶ χαϊδεύοντας τὰ φτερά του.

— Θὰ τὸν περιποιηθῶ, εἶπε στὸ Λουδοβίκο, ὥς ποὺ νὰ ξανάβρη τὴν πρώτη του δύναμη καὶ μπορέση πάλι νὰ φτεροιγίση ἐλεύθερα ἐπάνω ἀπὸ τὴν θάλασσα...

Σὲ λίγες μέρες τὸ πουλὶ ἦταν τέλεια ἐξημερωμένο καὶ γιατρεμένο. Ἔπαιρνε τὴν τροφή του μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Μαρίας καὶ φτερούγιζε στὸν κῆπο, χωρὶς καὶ ν' ἀπομακρύνεται ποτὲ ἀπὸ ἐκεῖ.

— Δὲν φεύγει, εἶπε ἕνα πρωΐ ὁ Λουδοβίκος, γιατὶ δὲν βλέπει ἀπὸ δῶ τὴ θάλασσα. Θὰ τὸν πάρω μαζύ μου στὸ πλοῖο, ὅταν θὰ φύγω καὶ θὰ τὸν ἀφήσω ἐλεύθερο, στὸ κατάστρωμα. Τότε, ὅταν ἰδῆ γύρω του θάλασσα, θὰ πετάξη ἀμέσως.

Ἔτσι κ' ἔγινε. Ὅταν σὲ λίγες μέρες τὸ πλοῖο ἔφυγε, ὁ Λουδοβίκος, μόλις βρέθηκαν στὸ ἀνοιχτὸ πέλαγος, ἄφησε ἐλεύθερο τὸν γλάρο, κι' αὐτὸς φτεροῦγισε ἀμέσως πρὸς τὸ γαλάζιο ἄτειρο.

Μὰ πόσο ἀτόρησε ὁ Λουδοβίκος ὅταν γυρνάντας μετὰ ἕνα μῆνα πάλι στὴν Χάβρη εἶδε στὸ σπίτι τῆς ἀραβωνιαστικιᾶς του τὸν γλάρο.

Τὸ πουλὶ εἶχε ξαναγυρίσει ἐκεῖ, ὅταν ὁ Λουδοβίκος τὸ ἀφῆκε νὰ πετάξη ἐλεύθερο ἀπὸ τὸ πλοῖο.

Τότε ὁ Λουδοβίκος καὶ ἡ Μαρία σκέφθηκαν ὅτι ὁ γλάρος αὐτὸς θὰ μποροῦσε νὰ χρησιμέψη θαυμάσια ὡς ταχυδρόμος τους. Κι' ὅταν ἔφυγε πάλι ὁ Λουδοβίκος, ξαναπῆρε μαζὶ τὸν γλάρο. Κι' ὅταν τὸ πλοῖο προχώρησε στὸ πέλαγος τὸν ἄφησε πάλι ἐλεύθερο. Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορὰ ἔδεσε στὸ λαιμό του, μὲ μιὰ κόκκινη κορδέλλα, ἕνα γραμματάκι γιὰ τὴ Μαρία... Κι' ὅταν μετὰ ἑβδομάδα, ὁ Λουδοβίκος ξαναγύρισε στὴν Χάβρη, βρῆκε πάλι τὸν γλάρο στὸ σπίτι τῆς ἀραβωνιαστικιᾶς του. Ἡ Μαρία εἶχε πάρει τὸ γραμματάκι ποὺ τῆς ἔστειλε μὲ τὸ πιστὸ καὶ ἀγαπημένο αὐτὸ πουλὶ ὁ ἀραβωνιαστικός της. Τί ὡραῖοι... Ἔτσι κάθε φορὰ ποὺ ἔφευγεν ὁ Λουδοβίκος ἔπαιρνε μαζύ του τὸ γλάρο καὶ τὸν ἔστελνε πίσω στὴ Μαρία μ' ἕνα του γράμμα γεμάτο ἐρωτόλογα. Τώρα πειὰ δὲν τῆς τὸν ἔστελνε μαζὶ τὸ πλοῖο ἔβγαινε στὸ πέλαγος. Ἀλλὰ ὅταν περνοῦσε ἀρκετὸς καιρός, γιὰ νὰ ἔχη ἡ Μαρία νέα του πολλῶν ἡμερῶν. Κ' ἔτσι ὥς ποὺ νὰ γίνη ὁ γάμος τοῦ λευκὸ θαλασσοπούλι πήγαινε τὰ γράμματά τοῦ Λουδοβίκου στὴν ξανθή του ἀραβωνιαστικιά. Καὶ τὸ γραμμα μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Λουδοβίκος ἀνήγγειλε στὴν Μαρία τὸν γυρισμό του γιὰ νὰ κάνουν τοὺς γάμους τους, κ' αὐτὸ μὲ τὸν γλάρο τῆς τὸ ἔστειλε!

Πόσο εἶχαν δίκηο λοιπὸν νὰ τὸ ἀγαποῦν αὐτὸ τὸ πουλί, καὶ νὰ τὸ περιποιοῦνται μὲ στοργὴ κ' εὐγνωμοσύνη! Εἶχε τόσο ἐξημερωθεῖ! Παρακολουθοῦσε τὴν Μαρία μέσα στὸ σπίτι βῆμα πρὸς βῆμα, καὶ ἦταν πειὰ σὰν ἕνα ἀγαπητὸ μέλος τῆς οἰκογενείας των. Καὶ καθὼς ἦταν ὁλόλευκος, σὰν τὸν ἀφρὸ τῆς θάλασσας, τὸν ὠνόμασαν 'Ασπρούλη.

Ἐπὶ δύο ὁλόκληρα χρόνια ὁ γλάρος πηγαινοερχόνταν ἔτσι. Ἀλλὰ κάποτε τὸ πουλὶ ἄρχησε πολὺ νὰ γυρίση. Ἡ Μαρία εἶχεν ἀρχίσει ν' ἀνησυχῆ. Ἕνα βράδυ εἶχε πάει κάτω στὴν προκυμαία καὶ ρωτοῦσε στὰ πλοῖα ποὺ ἦσαν ἀραγμένα ἐκεί, μὴν ἤξεραν τί ἀπέγινε ὁ «Ναύαρχος Κουρμπέ».

Ἄρπαξε ἀμέσως ἕνα κερὶ κ' ἔτρεξε νὰ δῆ τί συμβαίνει...

Οἱ ναυτικοὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὴν καθησυχάσουν γιὰ τὴν ἀργοπορία.—«Ποιὸς ξέρει, τῆς ἔλεγαν, ἴσως νὰ καθυστέρησαν ποιθενά».

Ἡ καθισμένη ἡ Μαρία εἶχε ὅλη τὴν καλὴ διάθεσι νὰ τὰ πιστέψη ὅλα αὐτά, μὰ ὅσο κι' ἂν τὸ ἤθελε δὲν μποροῦσε νὰ νικήση τὴν ἀνησυχία της καὶ τὴν ἀγωνία της.

Ἔξαφνα, ἕνα βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ κάθοταν στὴν κάμαρά της, ἄκουσε ἀπ' ἔξω κάτι σὰν βογγητό. Ἄρπαξε ἀμέσως ἕνα κερὶ κ' ἔτρεξε νὰ δῆ τί συμβαίνει. Εἶδε τότε μπρὸς στὴν πόρτα της τὸν 'Ασπρούλη νὰ περιμένη.

Τὸ δύστυχο πουλὶ εἶχε τὰ φτερά του κρεμάμενα, τὸ ἕνα του πόδι κοντό, καὶ τὸ ράμφος ἀνοιχτό!

Εἶχε σιγοῦεῖ μὲ δυσκολία, καθὼς φαίνεται, ὥς τὴν πόρτα κ' ἔσκαιζε μ' ἕνα σκούξιμο θρηνώδες, σὰν νὰ ἐζητοῦσε βοήθεια.

Ἡ Μαρία ἔσκυψε τρέμοντας καὶ πῆρε τὸ πολυπόθητο πουλὶ στὰ χέρια της. Τὸ φίλησε σὰν νὰ ἦταν ἕνα μικρὸ παιδὶ καὶ μπῆκε πάλι μέσα κρατῶντας τὸ στὴν ἀγκαλιά της. Ἄχ, ἄραγε τῆς ἔφερνε κανένα μήνυμα ἀπὸ τὸν Λουδοβίκο της; Ὤ, ναί, εἶχε ἕνα μικρὸ χαρτάκι διπλωμένο στὸ πόδι του. Ἡ Μαρία τὸ ξεδίπλωσε μὲ λαχτάρα καὶ διάβασε: «Κινδυνεύουμε στὰ νορμανδικὰ νησιά. Γρήγορα στεῖλτε βοήθεια!!...»

Ἡ Μαρία ἔτρεξε ἀμέσως σὰν τρελλὴ νὰ εἰδοποιήση στὸ Ἀμεναρχεῖο. Ἀυὸ πλοῖα ξεκίνησαν σὲ λίγο γιὰ τὰ νορμανδικὰ νησιά. Ἀνοίχτηκαν στὸ πέλαγος καὶ κοντὰ στὴν αὐγὴ βρῆκαν τὸ πλήρωμα τοῦ «Ναυάρχου Κουρμπέ» μέσα σὲ δυὸ βάρκες, μισοπεθαμένο ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὶς κακουχίες. Ὁ «Ναύαρχος Κουρμπέ» εἶχε πέσει μιὰ θαμπλώδη νύχτα ἐπάνω σὲ βράχους καὶ συντρίφτηκε. Δὲν ἔμεινε πειὰ τίποτε ἀπὸ τὸ ὡραῖο ἐκεῖνο πλοῖο... Καὶ ἂν δὲν φτεροῦγιζε ὁ γλάρος μὲ γρηγοράδα σαράντα χιλιομέτρων τὴν ὥρα, οὐν θὰ ἐσώζετο κανεὶς ἀπὸ τὸ πλήρωμα.... Ἦσαν ὅλοι ἐξαντλημένοι μέχρι θανάτου....

Ἡ Μαρία δὲν ζήλεψε καθόλου ὅταν ὁ Λουδοβίκος, γυρίζοντας στὸ σπίτι, δὲν τῆς εἶπε τίποτε ἄλλο, παρὰ τὴ ρώτησε ἀμέσως:

— Ποῦ εἶναι ὁ 'Ασπρούλης;

Ἡ Μαρία πῆρε μὲ συγκίνησι τὸν πληγωμένο γλάρο στὰ χέρια της καὶ τὸν ἔδωσε στὸ Λουδοβίκο. Ἐκεῖνος τότε τὸν χάϊδεψε ἁπαλὰ καὶ τὸν φίλησε, ἐνῶ θερμὰ δάκρυα ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ μάτια του.

— Μὴν κλαίς, τοῦ εἶπε ἡ Μαρία, θὰ τὸν γιατρέψω πάλι ἐγώ.

Ὁ Λουδοβίκος ἄφησε κατόπιν μὲ προσοχὴ τὸ πληγωμένο πουλὶ ἐπάνω σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ ἀγκάλιασε τὴν ἀγαπημένη του.

— Φτωχή μου Μαρία, τῆς εἶπε, τί θὰ ὑπέφερες αὐτὲς τὶς μέρες!...

— Κι' ἐσύ, κι' ἐσύ, εἶπε ἡ Μαρία, τὶ μέρες ἀγωνίας πέρασες!...

— Θὰ μᾶς περιποιηθῆς καὶ τοὺς δυό, τὸν 'Ασπρούλη κ' ἐμένα, εἶπε ὁ Λουδοβίκος, καὶ θὰ συνέρθουμε γρήγορα κ' οἱ δυό. Τὸ καϊμένο τὸ πουλί. Γιὰ σκέψου!.... Τοῦ ἔσωσα μιὰ φορὰ τὴ ζωὴ κι' αὐτὸ τώρα μοῦ ἔσωσε τὴ δική μου...

— Τὴ δική μας ζωή, νὰ λές, εἶπε ἡ Μαρία, γιατὶ κι' ἐγὼ θὰ πέθαινα μαζύ σου ἂν πνιγόσουν, ἀγαπημένε μου!...